

Arbetsmarknadsutsikterna

HÖSTEN 2018 UPPSALA LÄN

En sammanfattning av prognosen för arbetsmarknaden

Konjunkturläget

Aktiviteten i världsekonomin fortsätter att vara hög. Samtidigt har stämningläget i den globala ekonomin fortsatt att kylas av under hösten och det syns allt fler tecken på att den globala tillväxten börjat bromsa in. Avmattningen är särskilt tydlig i euro-området. Detta innebär att den globala tillväxten toppar i år. Efterfrågan på arbets-kraft fortsätter samtidigt att vara stark och arbetslösheten faller i de flesta regioner. Inbromsningen i världsekonomin kommer att dämpa utvecklingen av den ekonomiska aktiviteten i Sverige under 2019.

Även i den svenska ekonomin är aktiviteten just nu mycket hög. Kapacitetsutnyttjandet är rekordhøgt och arbetsgivarna är fortsatt optimistiska – även om förväntningarna dämpats ytterligare något sedan vårens undersökning. Det höga resursutnyttjandet gör samtidigt att företagen planerar för fler anställda. Ekonomin befinner sig nära toppen av konjunkturen och framöver kommer tillväxttakten fortsätta att dämpas gradvis.

Ökat antal sysselsatta och arbetslösheten fortsätter sjunka

Den rådande högkonjunkturen tillsammans med expansiva anställningsplaner hos länets arbetsgivare bidrar till att vi bedömer att antalet förvärvsarbetande kommer öka i en god takt under prognosperioden. Totalt väntas 5 400 fler ha jobb i Uppsala län i mot slutet av 2019 jämfört med 2017. Innevarande år är prognosen att antalet sysselsatta ökar med 2 900. Tillväxten avtar något under 2019 och sysselsättningsökningen beräknas till 2 500. Procentuellt ökar antalet sysselsatta med 1,9 procent i år och 1,6 procent nästa år. Dämpningen är kopplad till en något lugnare tillväxt i ekonomin och en stigande arbetskraftsbrist.

I och med en fortsatt god sysselsättningstillväxt samt ett fortsatt lågt inflöde av nya arbetssökande förväntas arbetslösheten, både antals- och andelsmässigt, att sjunka. En stor del till det lägre antalet arbetslösa är en minskning av nya inskrivna i etableringsprogrammet till följd av det minskade flyktningmottagandet. Vår bedömning är att antalet inskrivna minskar med 400 personer innevarande år och med 100 personer 2019. Det innebär att antalet inskrivna arbetslösa blir 10 000 fjärde kvartalet 2018 och 9 900 fjärde kvartalet 2019. Som

andel av den registerbaserade arbetskraften landar arbetslösheten på 5,6 procent fjärde kvartalet 2018 och 5,5 procent 2019. Det kan jämföras med 5,9 procent fjärde kvartalet 2017.

Arbetslöshetens sammansättning

Trots en långvarig högkonjunktur med stark sysselsättningsutveckling har inte de nya jobben kommit alla tillgodo. Nästan åtta av tio (77 procent) av de inskrivna arbetslösa i länet tillhör någon av de kategorier av sökande som Arbetsförmedlingen identifierat har en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Främst råder det en tydlig skillnad i arbetslöshetssiffror utifrån två faktorer; födelseland och utbildningsnivå. Likt i andra delar av landet skiljer sig arbetslösheten i Uppsala län avsevärt mellan inrikes och utrikes födda personer. Särskilt svår är situationen för utomeuropeiskt födda. En annan stor skillnad i arbetslöshetsnivå finner man mellan personer med kortare eller längre utbildning. Personer utan fullföljd gymnasieutbildning riskerar i högre utsträckning att hamna i långvarig arbetslöshet jämfört med personer med avslutad gymnasieutbildning.

Tre utmaningar på Uppsala läns arbetsmarknad

Arbetsmarknaden i Uppsala län är fortsatt stark och efterfrågan på arbetskraft är hög. Obalansen mellan arbetsgivarnas efterfrågan och arbetskraftsutbudets kompetens kvarstår som en stor utmaning för såväl länets ekonomiska tillväxt och kompetensförsörjning som för de enskilda individer som befinner sig i eller riskerar att fastna i långa tider utan arbete. För att förbättra rekryteringsmöjligheterna krävs en effektiv närings-, arbetsmarknads- och utbildningspolitik, kraftfulla insatser för att motivera och vägleda till studier samt ett aktivt utvecklingsarbete från arbetsgivarnas sida.

Bristen på arbetskraft har ökat snabbt de senaste åren. Av de inskrivna arbetslösa är det många som saknar gymnasiekompetens, vilket ofta är ett grundkrav från länets arbetsgivare. Att i högre grad vägleda och motivera till arbete genom utbildning är därför av stor vikt för länets framtida kompetensförsörjning.

Arbetslösheten för inrikes födda är nere på mycket låga nivåer samtidigt som den bland utrikes födda är markant högre. Inflödet av utrikes födda personer till arbetskraften och Arbetsförmedlingen har varit stort de senaste åren och det är i den här gruppen som den stora potentialen för länets arbetsmarknad ligger. Arbetskraftsdeltagandet bland utrikes födda är lägre än för övriga grupper och då speciellt för utrikes födda som saknar en fullständig gymnasieutbildning. För att denna grupp ska få fotfäste på arbetsmarknaden är det därför viktigt med såväl studiemotiverande insatser som subventionerade anställningar.

Ett fortsatt aktivt arbete med att motverka långa tider utan arbete blir också en viktig utmaning framöver. För att hålla tillbaka långtidsarbetslösheten krävs en kombination av olika insatser. Det handlar dels om utbildning, dels om olika former av subventionerade anställningar.